

УДК 811.163.41'367.625:811.113.5'367.625
DOI <https://doi.org/10.18485/primling.2016.17.4>

Nataša Ristivojević Rajković

Filološki fakultet
Univerzitet u Beogradu

ANIMATNOST I STEPEN POGOĐENOSTI PRIMA OCA UDARCA U NORVEŠKOM I SRPSKOM JEZIKU

Sažetak: U radu se na teorijskim postavkama kognitivne lingvistike ispituje argumentatska realizacija glagola sa osnovnim značenjem 'udariti' u norveškom i srpskom jeziku sa fokusom na tipove kodiranja primaoca udarca. U literaturi posvećenoj glagolima udaranja vlada mišljenje da drugi učešnik u događaju nije nužno pogoden radnjom, te se ne tumači kao pacijens, već kao primalac sile. Uvid u relevantnu građu norveškog i srpskog jezika pokazuje da je situacija ipak složenija. Ukazuje se na činjenicu da stepen pogodenosti primaoca udarca ne predstavlja binarnu opoziciju, kao i na činjenicu da animatnost nije jedini parametar za određivanje stepena pogodenosti primaoca udraca.

Ključne reči: glagoli udaranja, animatnost, pogodenost, argumentska realizacija, leksička semantika

1. Uvodne napomene

Argumentska realizacija događaja udaranja već nekoliko decenija privlači pažnju lingvista ((Fillmore 1970, Pinker 1989, Dowty 1991, Levin & Rappaport Hovav 2005, 2010, Erteschic Shir & Rappoport 2010, Beavers 2011, Levin 2012a, 2012b, Lundquist & Ramchand 2012 itd.). Fokus je pre svega na sintaksičkim obrascima realizacije učesnika koji prima udarac, a osnovni cilj ispitivanje stepena pogođenosti radnjom (*affectedness*) ovog učesnika i definisanje njegove semantičke uloge. I pored različitih teorijskih i metodoloških ishodišta, većina pomenuvih autora podržava ideju o primaocu udarca kao o učesniku koji se ne može smatrati pogođenim radnjom u onom smislu u kom su to primaoci sile u događajima lomljenja, sećenja i sl., te da stoga ne može biti pacijens. Glagoli udaranja, naime, podrazumevaju silovit kontakt između dve površine, ali ne nužno i bilo kakav efekat na udarenu površinu iako je on moguć (Fillmore 1970:130, Levin 2012b:1).

- (1) Miloš je udario Peru ... a) ali njemu nije bilo ništa.
... b) i povredio mu ruku.
... c) i ubio ga na mestu.

Bet Levin, koja je najdetaljnije razradila problematiku statusa primaoca udarca u semantičkoj strukturi glagola udaranja, tvrdi da ovaj učesnik ne prolazi kroz *skalarnu promenu*¹ i da može imati različite oblike realizacije, dok učesnici koji doživljavaju promenu skalarnog tipa (odgovara pojmu potpune pogodenosti radnjom) moraju biti realizovani u formi direktnog objekta (Levin 2012b:11).

2.Uticaj kategorije animatnosti na tipove kodiranja primaoca udarca

Skandinavistička istraživanja produbljuju ovu problematiku i na primerima iz švedskog jezika pokazuju da kategorija animatnosti igra veoma važnu ulogu u definisanju primaoca udarca (Lundquist & Ramchand 2012, Viberg 2004). Ispitujući mogućnosti sintaksičke realizacije učesnika koji prima udarac Lundkvist i Ramčand uspostavljaju dihotomiju između animatnih i neanimatnih primalaca udaraca: samo animatni učesnici mogu biti realizovani u formi direktnog objekta, dok se neanimatni uvek realizuju u formi predloške konstrukcije:

- (2) a) *Jag sparkade mannen flera gånger.* 'Šutnuo sam (tog) muškarca više puta.'
 b) *Jag sparkade på bordet flera gånger.* 'Šutnuo sam sto više puta.'
 (Lundquist & Ramchand 2012:224-225)

Neanimativni primalac udarca se može naći na poziciji direktnog objekta samo ukoliko je praćen rezultativnom dopunom:

- (3) a) *Jag sparkade sönder bordet.* 'Rasturio sam sto.' (doslovno: Udario sam sto na delove.)
 b) *Jag sparkade bollen i mål.* 'Šutnuo sam loptu u gol.'

U radu posvećenom analizi celokupne glagolske situacije udaranja (Ristivojević Rajković 2015) već smo ispitivali važenje ove hipoteze na materijalu norveškog i srpskog jezika. Cilj ovog rada jeste revidiranje postojećih rezultata i ispitivanje važenja hipoteze u okviru čitave klase glagola udaranja ova dva jezika.

3. Realizacija primaoca udarca u norveškom i srpskom jeziku

U događaju udaranja kao lančnom prenosu energije izdvajaju se dva osnovna tipa učesnika: površina iz koje energija dolazi, izvor udarca, i površina koja prima energiju, primalac udarca. Time on spada u instancu tranzitivne situacije definisane kao prenos

¹ Skalarna promena u nekom entitetu predstavlja promenu vrednosti jednog od njegovih atributa i prepostavlja da te vrednosti formiraju skalu (Levin 2012a:3). Tu spadaju glagoli promene stanja (npr. glagoli lomljena) i glagoli indukovanih kretanja (npr. glagoli bacanja).

energije od subjekta objektu (Hopper & Thompson 1980:251). Tranzitivnost shvatamo kao kontinuum bez jasnih granica, sa naglaskom na maksimalnom razlikovanju učesnika događaja, agensa, tipično voljnog pokretača radnje i pacijensa, pasivnog učesnika događaja koji prolazi kroz promenu stanja kao rezultat vršenja radnje.

Tranzitivnost se u ovoj vizuri posmatra istovremeno i kao semantička i kao sintaksička kategorija sa jakim međusobnim vezama između ova dva plana, pa se tako svako odstupanje od prototipa na semantičkom planu reflektuje i na formalni, sintaksički plan, kao i obratno, odstupanje od tipično izražene tranzitivne konstrukcije sa direktnim objektom, povlači sa sobom činjenicu da i na semantičkom planu postoji otklon od „normale“ (Næss, 2007:17).

I u norveškom i u srpskom jeziku se animatni primalac udarca tipično realizuje centralnim sredstvima tranzitivnosti, tj. imeničkom sintagmom bez predloga u norveškom jeziku i imeničkom sintagmom u akuzativu bez predloga u srpskom jeziku:

- (4) *Alex slo Martin.*
- (5) *Miloš je udario Peru.*

Neanimatni učesnik je realizovan perifernim sredstvima izražavanja tranzitivnosti, formom predloško-imeničke konstrukcije:

- (6) *Alex slo i/på/mot bordet.*
- (7) *Miloš je udario u sto/po stolu.*

U Ristivojević Rajković 2015 ukazali smo na deo građe koji svedoči o tome da animatnost nije jedini parametar koji utiče na stepen pogođenosti učesnika koji prima udarac. Tu se u funkciji direktnog objekta nalazi leksema sa značenjem neživog entiteta koji se tradicionalno ne može smatrati pogođenim radnjom jer ne prolazi ni kroz promenu stanja, ni kroz dislokaciju, npr: *Han slo stolen/bordet/veggen Udario je stolicu/sto/zid...* Primeri ovog tipa podrazumevaju vršenje radnje udaranja u afektu, a agens se nalazi u stanju izmenjene svesti:

- (8) *Jeg slo veggen i sinne. 'Udario sam zid u besu.'*
- (9) *Pobesneo je, udario zid i izleteo iz sobe.*
- (10) *Full mann slo bilen sin med jernstang. 'Pijani čovek je udarao svoj auto gvozdenom šipkom.'*
- (11) *Mannen var full, slo bilen vår, og lagde noen små skader. 'Čovek je bio pijan, udario je naš auto (podrazumeva se rukom) i oštetio ga na nekoliko mesta.'*

Sila udaranja izvršenog u stanju besa kao da je jača od prototipične i samim tim uvećava i stepen pogođenosti udarene površine iznad prototipične, što tom učesniku omogućava da se iz perifernog sredstva za izražavanje tranzitivnosti „unapredi“ u funkciju direktnog objekta. Ukoliko uporedimo sve parametre tranzitivnosti u rečenicama:

- (12)
 - a) *Han slo i stolen/bordet/döra/veggen Udario je u stolicu/sto/vrata/zid.*
 - b) *Han slo stolen/bordet/döra/veggen. Udario je stolicu/sto/vrata/zid.*

uočavamo dve razlike. Prva se odnosi na nameru pri vršenju radnje: u primerima pod a) namera na postoji, dok je u primerima pod b) radnja izvršena s namerom. Druga razlika je vezana za promenu u formi kodiranja primaoca udarca, što bi ukazivalo na različit stepen pogodenosti. U prvom primeru je pacijens izražen predloškom konstrukcijom loka-tivnog karaktera, dok je u drugom direktni objekat, dakle tipični pogodeni pacijens. Visok stepen pogodenosti pacijensa i pored toga što nema vidljivih promena na udarenoj površini ukazuje na činjenicu da je ovde reč o vrsti pogodenosti koja se ne može definisati uobičajenim sredstvima, vezanim za referentni okvir date situacije. Pogodenost stolice, stola, vrata, zida itd. iz primera tipa *Udario je stolicu/sto/vrata* se ne može objasniti nijednom od uobičajenih karakteristika tipičnog pacijensa, ni promenom stanja učesnika, ni svojstvom temporalnog omeđavanja događaja jer tu funkciju podjednako uspešno vrši i primalac udarca kodiran perifernim sredstvima tranzitivnosti. Ovaj tip pogodenosti, koji bismo mogli nazvati *afektivnom pogodenosću*, rezultat je povećanog intenziteta vršenja radnje, i inkapsuliran je u datom tranzitivnom događaju, a efekat radnje udaranja u vanjezičkim okvirima je u ovom kontekstu potpuno sporedan. Moguće je zamisliti scenario u kom su sto, stolica i sl. više oštećeni u situaciji kad čovek na njih naleti slučajno nego kad ih udari ili šutne iz besa, ali ta informacija nije bitna za konceptualizaciju tranzitivnosti. Ono što je važno tiče se unutarjezičkog odnosa snaga: agentivnost jača sa uvođenjem namere koju udaranje u ljutnji podrazumeva i postiže prototipičnost, ali je snagom afekta i „prestige“, energija se preliva i „puni“ pacijens podižući stepen pogodenosti na visok nivo.

Uticaj pojačanog intenziteta vršenja radnje na stepen pogodenosti pacijensa pomenuli su još Hoper i Tompsonova u svom čuvenom radu o tranzitivnosti (Hopper & Thompson 1980:251), a da je ova pojava od šireg značaja pokazuje Kitile navodeći slične primere iz nekoliko tipološki i genetski različitih jezika (Kittilä 2002:437). Možda naj-zanimljivije rezultate u ovom smislu iznosi An Kondamines koja ispituje tranzitivizaciju priloške odredbe u jednoaktantnim rečenicama. Fenomen koji obrađuje nije uobičajen u standardnom jeziku, već isključivo u okviru specifičnih komunikativnih okvira poput pecanja, golfa i sl. među sagovornicima koji dele istu strast. Prema tumačenju autorke, do tranzitivizacije priloške odredbe za mesto dolazi zbog toga što govornik želi da istakne jaku emotivnu vezu koja postoji između subjekta (to je najčešće on sam) i mesta koje smešta na poziciju objekta (u ovom slučaju vodena površina u kojoj peča):

- (13) *Difficile de pêcher une rivière que l'on connaît mal. ’Teško je pecati reku koju ne poznaješ dobro.’* (Condamines, 2013:354)

U srpskom delu grade se iskristalisaao još jedan tip primera u kojima neanimatni primalac udarca može da se pojavi na poziciji direktnog objekta. Reč je o situaciji u kojoj vozi-lo (najčešće automobil) udara u razne vrste prepreka usled gubljenja kontrole nad vozilom:

- (14) *I mi smo jednom tako ostavili poruku na parkingu kad je moja devojka udarila **tuđ auto**.*
 (15) *Majka čija je četvorogodišnja čerka oteta [...] pojurila je za otmičarem i udarila **njegov automobil** nakon filmske potere...*
 (16) *Automobil je naleteo na neopreznu ženu i onda udario **drvlo** u Nemanjinoj ulici.*

Moramo napomenuti da ovaj tip konstrukcije nije toliko frekventan kao varijanta sa predlogom (*udariti u auto/drvo...*), ali se u korpusu sreće dovoljno često da se ne sme zanemariti. U skladu sa tezom o međusobnoj zavisnosti semantičkog i sintaksičkog lika tranzitivnosti, zaključujemo da je u primerima sa direktnim objektom primalac udarca odlikuje većim stepenom pogodenosti radnjom, te je konceptualno bliži prototipičnom pacijensu. Ovaj zaključak potkrepljuje činjenica da je prelazna konstrukcija daleko češća u naslovima nego u samim tekstovima². Naslovi imaju zadatak da privuku čitaoca dramatičnošću i neizvesnošću, a implikacija pogodenosti pacijensa koju sa sobom nosi forma direktnog objekta, kombinovana sa nedostatkom obaveštenja o tome šta se zapravo dogodilo podstiče znatiželju čitaoca da sazna i nastavak priče. Norveški deo korpusa ne sadrži primere ovog tipa pošto je glagol *slå* pre svega glagol fizičke akcije koji podrazumeva udaranje rukom ili nekim drugim delom tela.

Ukoliko promenimo perspektivu i sagledamo mogućnosti realizacije animatnog primaoca udarca, videćemo da i on može izaći iz svog tipičnog obrasca sintaksičke realizacije i dobiti formu predloške sintagme:

- (17) *Miloš je udario u Peru.*
 (18) *Alex dultet i Martin.* 'Aleks je udario u Martina/natrčao na Martina.'

Ovako konstruisan animatni primalac udarca implicira da je do udaranja došlo slučajno, što korespondira sa tipičnim scenarijem udarca u neživu površinu. Udaranje živih bića, iako može biti slučajno, tipično je voljni čin koji ima za cilj povredjivanje primaoca udarca.

Poseban slučaj predstavlja imenica *lopta* i njoj slične lekseme koje označavaju predmete predodređene za kretanje. Iako se ne odlikuje animatnošću, kretanje kao njena inherentna karakteristika joj omogućava stalnu realizaciju na poziciji direktnog objekta. Neki autori konstrukciju *indukovanog kretanja* (Goldberg 1995) tipa *Udario je loptu* smatraju kvalitativno različitim od ostalih struktura sa glagolima udaranja i pripisuju joj kauzativnost, što se inače ne smatra uobičajenom odlikom događaja udaranja. Postojanje argumenta sa značenjem cilja se podrazumeva iako on ne mora uvek biti iskazan na površini.

4.Argumentska realizacija primaoca udarca u grupi glagola udaranja

Sva dosadašnja istraživanja o statusu primaoca sile u događaju udaranja ispitivala su samo ponašanje glagola sa značenjem 'udariti' i 'šutnuti'. Naš je cilj da proverimo da li argumentska realizacija prati iste obrasce kod svih glagola udaranja norveškog i srpskog jezika i u kolikoj meri parametri animatnosti i intenzivnog vršenja radnje utiču na nju.

Većina glagola udaranja i norveškog i srpskog jezika nema restrikcija po pitanju animatnosti površine ka kojoj je upućen udarac i ona se realizuje uglavnom u skladu sa tipičnim obrascima:

- (19) *Miloš je udario/lupio/tresnuo/opaučio/potapšao/šljepio/pljusnuo....*
...Peru (po ruci/ramenu/glavi...).
...u vrata/sto/zid... po vratima/stolu/zidu.

2 Na primere ovog tipa smo uglavnom nailazili u novinskim tekstovima.

- (20) *Alex slo/basket/dunket/smeiset/klappet/klasket/dasket... Martin (i
...hånda/skulderen/hodet...).
... i/mot døra/bordet/veggen.*

Glagoli se mogu međusobno razlikovati po rekciji, i kao dopunu zahtevati sintagme uvedene različitim predlozima, ali u suštini prate uobičajene forme. Od ovoga su izuzetak samo glagoli povređivanja i zadavanja bila nastali često morfološkom derivacijom od imenice koja označava sredstvo udaranja ili vrstu udarca:

- (21) *fike* 'šamarati', *fiste* 'pesničiti, udarati pesnicom', *jule* 'tući', *peise* 'šibati',
piske 'bičevati', *pryle* 'tući, batinati', *rise* 'tući', *snerte* 'bičevati', *svolke*
'bičevati, kandžijati'...
(22) *batinati, bičevati, čvoknuti, čušnuti, devetati, lemati, šamarati, šibati, tući..*

Oni zahtevaju animatnog primaoca udarca i to isključivo izraženog u formi direktnog objekta jer leksikalizuju udaranje izvršeno s namerom da se primalac udarca povredi.

Mogućnost kodiranja neanimatnog primaoca udarca na poziciji direktnog objekta usled afektivne pogodenosti dopuštaju samo glagoli *slå/udariti* i *sparke/šutnuti*:

- (23) *Han slo/sparket bordet/veggen i sinne. Udario je/Šutnuo je sto/zid u besu.*

dok gotovo svи glagoli (osim glagola povređivanja) bez restrikcija grade konstrukciju indukovanih kretanja:

- (24) *Han slo/basket/klasket/dasket/smelte.... ballen (i mål).*
(25) *Udario/Tresnuo/Lupio/Opaučio/Odalario... je loptu (ka golu).*

5.Zaključak

Analiza sintakških formi kodiranja primaoca udarca na građi norveškog i srpskog jezika potvrđila je stanovište iskazano u radu Lundkvista i Ramčandove da se primalac udarca ne može posmatrati kao jedinstven koncept, već da tumačenje njegovog statusa zavisi od više faktora od kojih je najvažniji animatnost. Animativni primaoci udarca se mogu smatrati pogodenim radnjom u istoj meri kao učesnici tradicionalno navođeni kao kanonički primjeri pacijentivnosti (pacijensi u događaju lomljenja, ubijanja i sl.). Iako posledica udarca najčešće ne dovodi do smrti bića koje je udaren, što bi među animatima bio ekvivalent promeni stanja neživog pacijensa, živo biće je uvek pogodeno radnjom na mentalnom nivou. Drugi faktor koji utiče na povećanje stepena pogodenosti učesnika koji trpi radnju udaranja neposredno je vezan za pitanje da li je agens voljno umešan u radnju i u kolikoj meri. Ukoliko je do udarca došlo slučajno, primalac udarca je tipično realizovan kao predloška konstrukcija, bez obzira da li se radi o životu biću ili ne. Ova sprega je karakteristična i za norveški i za srpski jezik, mada moramo napomenuti da je doslednije sprovedena u norveškom jeziku, u kome je intencionalnost značajniji element događaja udaranja u odnosu na srpski. Poseban status ima intenzitet vršenja radnje. Ukoliko je on viši od uobičajenog, tj. ukoliko agens deluje iz snažnog osećanja besa ili u izmenjenom

stanju svesti, to implicira viši intenzitet energije koja struji duž akcionog lanca, a samim tim i veći stepen pogodenosti primaoca udarca od prototipičnog, što za posledicu može da ima pomeranje naviše u hijerarhiji pogodenosti i promene u sintaksičkoj realizaciji primaoca udarca. Ovi nalazi ukazuju na međusobnu zavisnost između semantičkog i sintaksičkog nivoa u smislu prototipičnog povezivanja karakteristika učesnika glagolske radnje i sintaksičkih funkcija u kojima se obično nalaze. Možemo zaključiti da postoje prototipične konstrukcije za glagolsku radnju udaranja u kojoj je primalac udarca živo biće (konstrukcija sa direktnim objektom), odnosno neživi entitet (konstrukcija sa priloškom odredbom) i da zahvaljujući čvrstini veze koju ostvaruju sa učesnicima koji tipično ulaze u taj tip konstrukcije one prenose neke njihove semantičke elemente na druge učesnike koji se u toj konstrukciji nađu.

Literatura

- Beavers, J. (2011). On Affectedness. *Natural Language and Linguistic Theory*. 29:335-370. [on-line]. Dostupno preko:
<https://webspace.utexas.edu/jbeavers/www/affectedness-paper-working.pdf> Pриступљено [23.6.2013.]
- Condamines, A. (2013). Quand la passion autorise la transitivation d'un circonstanciel de lieu. *Journal of French Language Studies*. 23-3. p.335-356.
- Dowty, D. (1991). *Thematic proto roles and argument selection*. *Language* 67: 547-619.
- Erteschik-Shir, N. & T. Rapoport (2007). Projecting argument structure: The grammar of hitting and breaking revisited. U: *Argument Structure* (E. Reuland et al., eds.), Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, 17-35.
- Fillmore, Ch. (1970.) The Grammar of Hitting and Breaking. U: *Readings in English Transformational Grammar* (R. A. Jacobs et al., eds.), Massachusetts: Waltham, 120-133.
- Goldberg, A. (1995). *Constructions. A Construction Grammar Approach to Argument Structure*. Chicago: The University of Chicago Press.
- Kittilä, S. (2002). Transitivity. Towards a Comprehensive Typology. Turku: Åbo Akademis Tryckeri.
- Levin, B. (2012a). Manner and Result: Implications for Argument Realization Across Languages', Heinrich-Heine Universität, Düsseldorf, Germany, July 5, 2012. [on-line]. Dostupno preko:
http://www.google.rs/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=0CCYQFjAA&url=http%3A%2F%2Fwww.stanford.edu%2F~bclevin%2Fduss12hit.pdf&ei=WLDNU7_7KIrDtQbg74HAAQ&usg=AFQjCNF6lqGxnyt72IYNpuGU4QVfAC5GtA&sig2=6IyhsQd64gjEJZaLhCzDIA&bvm=bv.64764171,d.Yms
 Pриступљено [14.5.2013.]
- Levin, B. (2012b). *Slap, Give a Slap, Slap a Slap: Crosslinguistic Diversity in Hitting Event Descriptions*', Tenth Biennial Conference of the High Desert Linguistics Society, University of New Mexico, Albuquerque, NM, November 1-3, 2012. [on-line]. Dostupno preko:
<http://www.google.rs/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=2&cad=rja&uact=8&ved=0CCwQFjAB&url=http%3A%2F%2Fwww.stanford.edu%2F~bclevin%2Funm12hit.pdf&ei=4rZNUeeHYLNtQbLw4HwDA&usg=AFQjCNFwvX215rb5NOQRLg0NxZYHjhFFDA&sig2=Nz9cFi55FDeYQhvaizeCkw&bvm=bv.64764171,d.Yms>
 Pриступљено [14.5.2013.]
- Lundquist, B. & G. Ramchand (2012). Contact, animacy and affectedness in Germanic. U: *Comparative Germanic Syntax: The State of the Art*. (P. Ackema, ed.), Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, 223-248.

- Næss, Åshild (2007). *Prototypical Transitivity*. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins.
- Pinker, S. (1989). *Learnability and Cognition: The Acquisition of Argument Structure*. Cambridge: The MIT Press.
- Rappaport Hovav, M. & B. Levin (2010). Reflections on Manner/Result Complementarity. U: *Syntax, Lexical Semantics and Event Structure* (M. Rappaport Hovav et al., eds.), Oxford: Oxford University Press, 21-38.
- Ristivojević Rajković, N. (2015). Glagolska situacija udaranja u norveškom i srpskom jeziku. U: *Analisi Filološkog fakulteta*.
- Viberg, Å. (2004). Physical contact verbs in English and Swedish from the perspective of crosslinguistic lexicology. U: *Advances in corpus linguistics* (K. Aijmer et al., (eds.), Amsterdam/New York: Rodopi, 327-352.

Izvori:

Norsk aviskorpus, dostupan na <http://avis.uib.no/>
 Leksikografisk bokmålskorpus, dostupan na:
http://www.hf.uio.no/ln/tjenester/kunnskap/sprak/korpus/skriftsprakskorpus/l_bk/index.html
 Resursi srpskog jezika, dostupno na: <http://www.korpus.matf.bg.ac.rs>
www.google.no
www.google.rs
 Vučić, M. i dr. (ur.) (2007). *Rečnik srpskoga jezika*. Novi Sad: Matica Srpska.
 Wangesten, B. (ed.) (2005). *Bokmålsordboka*. Oslo: Kunnskapsforlaget.

Nataša Ristivojević Rajković

ANIMACY AND LEVEL OF AFFECTEDNESS OF FORCE RECIPIENT ARGUMENT IN NORWEGIAN AND SERBIAN

Summary: The aim of this paper is to examine the semantic-syntactic interface of hitting verbs in Norwegian and Serbian language with special focus on the status of force recipient. The paper examines the mutual influence of the lexical meanings of individual participants and their typical syntactic realizations. Our analysis suggests that the relationship between the participants in hitting event is more complex than asserted in previous studies about hitting verbs, and that both animacy of the force recipient, and intensity of the impact play a very important role in argument realization of hitting event.

Key words: hitting verbs, animacy, affectedness, argument realization, lexical semantics